

Міністерство охорони здоров'я України
ДЗ «Запорізька медична академія післядипломної освіти»

ТЕЗИ ЗА МАТЕРІАЛАМИ:

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

"Сучасні погляди на діагностику, лікування, реабілітацію.

**Мультидисциплінарний підхід в практиці лікаря-
інтерніста, інновації, здобутки, перспективи з позицій
доказової медицини та європейського досвіду"**

14-15 вересня 2017 року

Запоріжжя 2017

УДК 61(063)

ББК 5я431

А 43

Редакційна колегія:

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР – О.С. Никоненко, академік НАНМУ, член-кореспондент НАН України, д.мед.н., професор, Лауреат державної премії України в галузі науки і техніки, Заслужений діяч науки і техніки України, ректор ДЗ «Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України».

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА:

- **С.Д. Шаповал**, д.мед.н., професор, перший проректор ДЗ «ЗМАПО МОЗ України».
- **І.М. Фуштей**, д.мед.н., професор, проректор з наукової роботи ДЗ «ЗМАПО МОЗ України».

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР:

- **О.І. Токаренко**, д.мед.н., професор, завідувач кафедри терапії, фізіотерапії, курортології і профпатології ДЗ «ЗМАПО МОЗ України».

ЧЛЕНИ РЕДКОЛЕГІЇ:

Н.Г. Бараннік, д.мед.н., професор;	Д.Г. Живиця, д.мед.н., доцент;
Н.М. Бучакчійська, д.мед.н., професор;	М.М. Милиця, д.мед.н., професор;
Б.М. Голдовський к.мед.н., професор;	О.С. Семенов, к.мед.н., доцент;
С.М. Гриценко, д.мед.н., професор;	Л.С. Овчаренко, д.мед.н., професор;
О.Д. Гусаков, д.мед.н., професор;	Е.А. Побел, д.мед.н., доцент;
М.Я. Доценко, д.мед.н., професор;	А.В. Траїлін, д.мед.н., професор;
О.О. Ковальов, д.мед.н., професор;	З.В. Лашкул, д.мед.н., доцент;
І.В. Кочін, д.мед.н., професор;	Ю.В. Просвтов, д.мед.н., професор;
В.І. Кошля, д.мед.н., професор;	Ю.І. Решетілов, д.мед.н., професор;
Н.С. Луценко, д.мед.н., професор;	О.І. Токаренко, д.мед.н., професор;
О.О. Люлько, д.мед.н., професор;	Л.Л. Воронцова, д.мед.н., професор;
В.Г. Ярешко, д.мед.н., професор.	

Тези за матеріалами: всеукраїнської науково-практичної конференції "Сучасні погляди на діагностику, лікування, реабілітацію. Мультидисциплінарний підхід в практиці лікаря-інтерніста, інновації, здобутки, перспективи з позицій доказової медицини та європейського досвіду" (14-15 вересня 2017 р. м.Запоріжжя) – Запоріжжя, 2017. - 60 с.

Періодичність – Згідно з планом проведення ресстрових науково-практичних конференцій тираж - 200 прим. Ум.др. арк.. – 18,85 Замовлення № 479

Адреса для листування: *бул.Вінтера, 20, м.Запоріжжя, 69096 тел.(061) 279-07-23, e-mail: naukaztaro@gmail.com, офіційний сайт академії: <http://www.zmapo.edu.ua>*

Відповідальність за вірогідність фактів, цитат, прізвищ, імен та інших даних несуть автори. У тезах збережено авторське подання матеріалів.

функціонування низки органів, зокрема печінки, яка стає не тільки органом-мішенню, але і сама підсилює метаболічні порушення.

Мета. Оцінити активність функціональних показників печінки у хворих з артеріальною гіпертензією і цукровим діабетом 2 типу в постменопаузі.

Матеріали та методи. Обстежених 137 жінок віком від 45 до 60 років у ранній постменопаузі розподілено на групи: I - хворі на ЦД 2 типу (30 пацієток); II — хворі на АГ 2-3 ступеня (34 пацієтки); III — хворі на АГ 2-3 ступеня та ЦД 2 типу (42 хворих). Групу контролю склали 31 відносно здорова жінка. Функціональні показники печінки у венозній крові: аланінамінотрансферази (АлАТ), аспартат-амінотрансферази (АсАТ) визначали ферментативним методом.

Результати і обговорення. У нашому дослідженні отримано наступні дані рівнів АлАТ (Од/л): I група - $27,15 \pm 2,82$, II група - $18,48 \pm 1,47$, III група - $38,01 \pm 1,76$, група контролю - $18,87 \pm 1,87$; АсАТ (Од/л): I група - $31,01 \pm 2,30$, II група - $21,81 \pm 1,83$, III група - $39,41 \pm 1,72$, група контролю - $21,03 \pm 1,76$. Ми спостерігали наступні зміни функціонального стану печінки. Показник АлАТ та АсАТ був не достовірний між II-ою групою та групою відносно здорових донорів ($p > 0,05$). При цьому, ми спостерігали статистично значимі зміни АлАТ, АсАТ у хворих жінок I-ої, III-ої та контрольної груп, де дані показники були вищими у хворих жінок. Відповідно даних змін АлАТ та АсАТ спостерігалася достовірно значима різниця між групами хворих жінок ($p < 0,05$), де ЦД 2 типу слугував індуктором підвищення даних показників. Середні значення функціональних показників стану печінки не виходили за межі референтних значень при порівнянні з групою контролю ($p > 0,05$), що говорить про відсутність клініко-лабораторних синдромів ураження печінки.

Висновки. У жінок, хворих на АГ 2-3 ступеня, ЦД 2 типу та поєднану патологію (АГ 2-3 ступеня і ЦД 2 типу), у постменопаузний період життя спостерігається наявність порушень АлАТ, АсАТ. ЦД 2 типу має негативний вплив функціональний стан печінки у постменопаузний період життя жінки. При лікуванні жінок з АГ 2-3 ступеня та ЦД 2 типу та з поєднаною патологією (АГ 2-3 ступеня і ЦД 2 типу) в постменопаузний період необхідно враховувати показники АлАТ, АсАТ з метою відповідної корекції функціонального стану печінки.

ОСОБЛИВОСТІ КАРДІАЛЬНОГО РЕМОДЕЛЮВАННЯ У ЧОЛОВІКІВ ІЗ ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ НА ТЛІ АНДРОГЕННОГО ДЕФІЦИТУ

*В.А. Візір, О.В. Насоненко, А.С. Садошов, О.В. Деміденко
Запорізький державний медичний університет
Кафедра внутрішніх хвороб 2
Науковий керівник – д.мед.н., професор В.А. Візір*

Вступ. Серцево-судинні захворювання залишаються основною причиною смертності як жінок, так і чоловіків у всьому світі. Вважається, що статеві відмінності у захворюваності хворобами системи кровообігу опосередковані

впливом статевих гормонів. Нещодавні епідеміологічні дослідження виявили, що зниження рівня тестостерону у чоловіків пов'язане з більш високими показниками смертності, зумовленими переважно серцево-судинними захворюваннями. Оскільки принципи протективної дії фізіологічних рівнів андрогенів відносно ремоделювання серця і судин залишаються остаточно нез'ясованими, механізми основних кардіоваскулярних ефектів андрогенів є актуальним питанням сучасної кардіології.

Мета дослідження. Оцінити параметри кардіального ремоделювання у чоловіків із гіпертонічною хворобою II стадії на тлі андрогенного дефіциту.

Матеріали та методи. Обстежено 55 чоловіків із гіпертонічною хворобою (ГХ) II стадії, що перебували на стаціонарному лікуванні у кардіологічному відділенні КУ «Міська лікарня №7» м. Запоріжжя, а також 30 практично здорових осіб чоловічої статі, співставних за віком, які увійшли до контрольної групи. Пацієнти з цукровим діабетом 2 типу, ожирінням, серцево-судинними подіями в анамнезі, вадами серця до дослідження не включались. Усім хворим, що надали письмову згоду на участь у дослідженні, було виконане загальноклінічне обстеження, трансторакальна ехокардіографія, оцінка можливого дефіциту андрогенів (ДА) шляхом анкетування за допомогою опитувальника MASSQ (Male andropause symptoms self-assessment questionnaire) з подальшим визначенням загального тестостерону сироватки крові імуноферментним методом. Обстежені, що набрали загальну кількість балів за MASSQ менше 40, до дослідження не включались.

Результати. Пацієнти основної та контрольної групи були співставними за віком ($57,9 \pm 5,3$ та $53,2 \pm 5,0$ років відповідно). ДА виявився біохімічно підтвердженим у 72,2% обстежених із ГХ. Аналіз структурно-функціональної перебудови серця у хворих на ГХ продемонстрував вірогідно більший розмір ЛП в діастолу незалежно від андрогенного статусу. Основним типом конфігурації лівого шлуночка у даних хворих була концентрична гіпертрофія (68,5%). 76,8% пацієнтів із ГХ характеризувались збереженою фракцією викиду ЛШ (чоловіки із ГХ та ДА – 60 (56; 63), із ГХ без ДА – 62 (55; 66), особи з контрольної групи – 66 (58; 68)). У 67,6% хворих на ГХ та ДА та у 60,3% пацієнтів із ГХ без ДА реєструвались ознаки діастолічної дисфункції ЛШ, статистично значущі відмінності показника септального E/e' при нормальних значеннях E/A порівняно з особами контрольної групи. Найбільш значуща різниця спостерігалась між обстеженими контрольної групи та хворими із ГХ та ДА. Відзначалось також порушення параметрів поздовжньої деформації міокарда ЛШ у пацієнтів із ГХ та ДА порівняно з такими без змін андрогенного статусу та особами контрольної групи, що проявлялось у статистично значущій редукції показника глобального поздовжнього стрейну (до -16%).

Висновки. Особливостями кардіального ремоделювання у чоловіків із ГХ II стадії на тлі андрогенного дефіциту є формування ознак діастолічної дисфункції за збереженої фракції викиду ЛШ та редукції показників поздовжньої деформації міокарда.